

Hit és ecset szerencsés találkozása

Tárlat Belváros-Lipótváros Nemzetiségek Házában

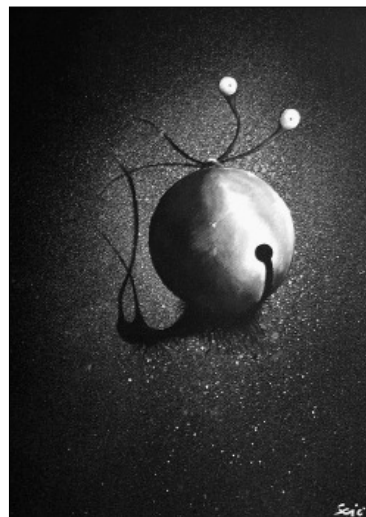
Arnold Hauser, az egykor Magyarországról elszármazott német művészetszociológus írta, hogy a művészi élmény „mindenekelőtt élvezet és érzéseink gyönyörűsége. A jó kép a szem öröme, a sikerült zenemű a fül lakomája, a szép vers elbűvölő nyelvi struktúra, de egyetlen valamirevaló műalkotás sem érte és éri be szórakoztatásunkkal (...) Művésznek általában születik az ember, műértővé többnyire nevelődik. Nem az a hosszabb, a tekervényesebb út, mely a természettől a művészethez vezet, hanem az, amely a művésztől a műértőhöz.”

Nekünk, akik abban a szerencsében részesítettünk, hogy rendszeresen látogatjuk e ház termeit, egyre újabb lépcsőfokokra hághatunk a művészet befogadásának s bizonyos fokig értőjévé válásának eszmei épületében. Immár harmadik esztendeje rendszerek ugyanis itt a képzőművészeti kiállítások: ikonok, olajfestmények, fotók, viaszképek, grafikák váltják egymást a falakon. Jobbnál jobb román és magyar alkotók tisztelnek meg bennünket azzal, hogy hetekig gyönyörködhetünk a műveikben. És íme, ma az ifjú nemzedék egy jeles képviselője kért és kapott bebocsátást, hogy megmutathassa „oroszlánkörmeit”.

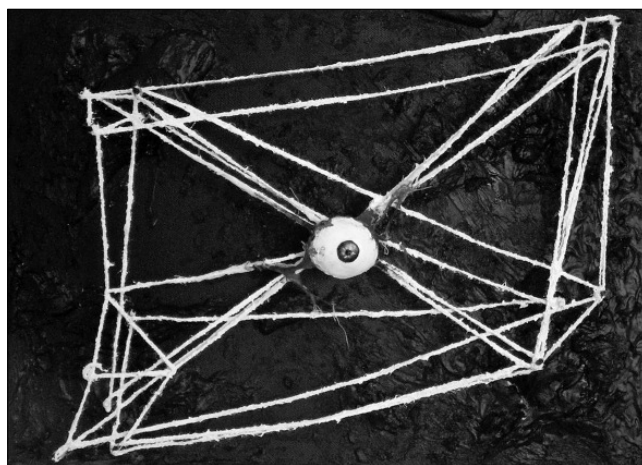
Sajti Csaba mindössze huszonharmadik életévét tapossa, de máris figyelemre méltó eredményeket tudhat magáénak. A hazai románság fellegvárában, Gyulán él, magyar apa s román édesanya gyermekeként jött a világba, így mindkét nyelvben és kultúrában otthonosan mozog. Élven a lehetőséggel, az óvodától az érettségiig, tanulmányait mindkét nyelven végezte. Már az általános iskolában rajzolt, festett, agyagozott, viasz-szobrokat készített. Több pályázaton vett részt sikerrel, munkáinak az iskola galériája is otthont adott, nyaranta pedig alkotótáborokban fejlesztette tudását.

Szüülővárosa Nicolae Bălcescu Gimnáziumában vált visszafordíthatatlanná benne az elhatározás, hogy művészeti pályára készül. Többször megbízták plakátok, szórólapok, logók tervezésével az országos román önkormányzat kulturális rendezvényeihez. Nem sok diáknak adatik meg, hogy az oktatója a saját könyvének illusztrálására kéri fel. Csaba is érthetően megilletődött, amikor tanárnője, Krizsán Anna két román nyelvű verseskötetbe készíthetett 2004-ben képeket. A rákövetkező esztendőben pedig „A gyulai vár az évszázadok tükrében” című rajzpályázat legjobbjai közé került, ráadásul egyetemi felvételt nyert anyanyelvi országába. A Temesvári Nyugati Tudományegyetem Képzőművészeti

Karán tavaly nyáron szerzett jeles rendű, grafikus oklevelet. Bár a későbbiekben, reklámgrafika szakon, a mesterképzésbe szándékozik bekapcsolódni, munkába állt a Magyarországi Románok Országos Önkormányzata *Cronica* című lapjánál is. Teljesülni látszik a már korábban megfogalmazott vágya, hogy tevékenységével a hazai román közösség, s az ország kulturális életének hasznos tagjává váljon. 2004-ben a „Mester és tanítványai” című csoportos tárlaton kedves tanárnőjével, Volent Katalinnal állíthatta ki a képeit, tavaly pedig két alkalommal is volt önálló kiállítás a Román Dokumentációs és Információs Központban, illetve az Országos Román Gasztronómiai Fesztiválon.

Csiga

Fonalkép

Elhangzott a kiállítás megnyitójaként, 2009. január 23-án, Budapesten.

Mi jellemzi Sajti Csaba művészetét? Ahogy maga fogalmazta meg, a szürrealizmus műfaja áll legközelebb hozzá: „a művész a világgal akar egygyé válni, az álom, a mámor, a misztika segítségével. Számomra a szürrealizmus alap gondolatai: a szabadság álom és valóság által létrehozott világa a legérdekesebb (...) A képek technikája, úgynevezett vegyes technika – tus, akril, tempera stb. – a kísérletező, önmaga arcát kialakító emberre vall.” Mestereként Salvador Dalit és David Lynchet nevezi meg.

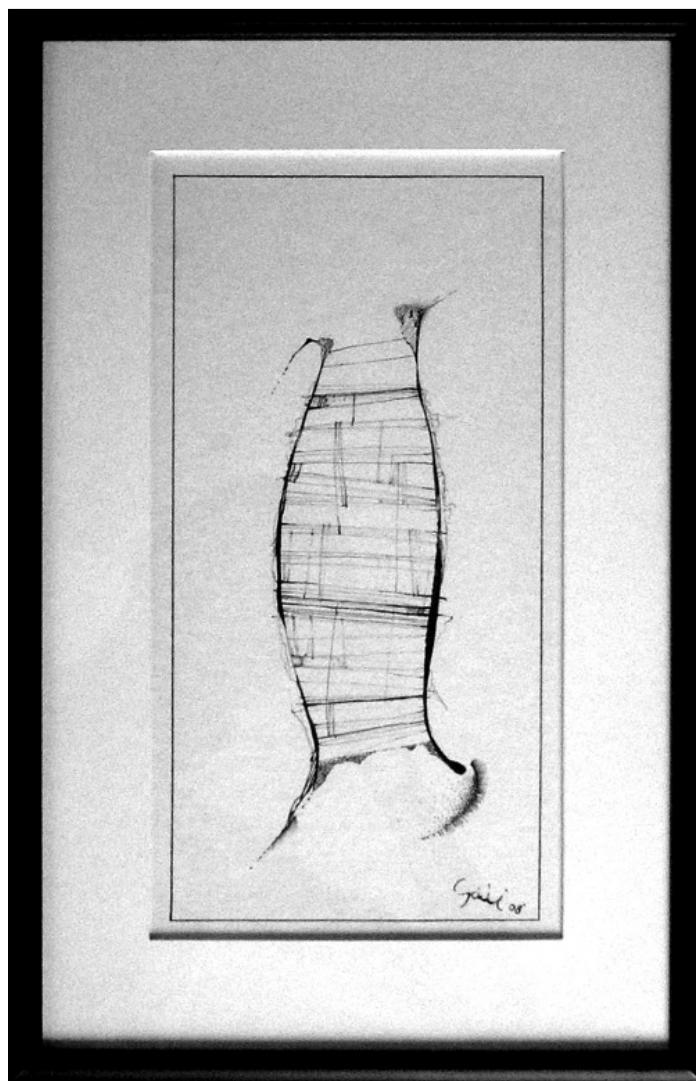
A kiállító művész vállalja, hogy meghatározó élménye a Szentírás. Az Ó- és Újszövetség történetei egyaránt megjelennek a műveiben. Az egyik múlt évi kiállítása is döntően bibliai ihletésű volt. Diplomamunkájában az első emberpár bűnbeesésének témáját dolgozta fel. Alaposan ismeri, hisz sokszor tanulmányozta a „könyvek könyvét”. Foglalkoztatja az emberiség s az egyes ember létezésének célja, a „honnan jöttünk, hová tartunk?” – problematikája is.

Mindezek miatt, de saját keresztyén hitvallásom okán is, egy 1956 után Rómába távozott papfestő, Prokop Péter gondolataival szeretném további alkotásra serkenteni fiatal grafikus barátunkat: „A művésszé fölnövésnek és beérésnek mi volna a titka? Az első

nyilvánvalóan a rátermettség. Szüleink közös ajándéka. Véruinkból kaptuk. Nem megszerezhető. Ingyenes, mint a kegyelem. Ahány, annyiféle, s nem ismételtető. Másodiknak számítsuk hozzá a sors kegyességét, mely megadja a tanulás lehetőségét, kiművelődést, egész emberré teljesülést. Itt is, mint mindenben, zord viharok még zöldjében letarolják a kibontakozás termésbe szökkenését. A harmadik kellék legalább egyenrangú a tehetséggel: talán ötvenegy százalék a negyvenkilencel szemben. A fanatizmus, a csinálási szenvedély. Nemcsak zongoristánál, hegedűsnél, de festőnél is. A technikus boldogan megy szabadságra, melynek végén szívja a fogát, hogy vissza kell térnie rendelőjébe. A festő kétheti nem festés után ingerlékenyvé válik, veszekedik, ha nem nyúlhat ecsetéhez. Nélküle értelmetlen az élet. Régen rossz, ha e sóvárgó érzés kihalt volna belőle. Rodin szerint az ember boldogságának titka, ha űzheti, amihez kedve van. Nos, a művész, égető impulzussal kell, hogy kimondhassa belső ösztönzéseit.”

Kívánom Sajti Csabának és nekünk – a közönségnek –, hogy a benne mocorgó tehetség továbbra is új s újabb, jobbnál jobb műveket hozzon bensőjéből a felszínre.

Székely András Bertalan

Hárfa